

Bureau Waardenburg bv

Adviseurs voor ecologie & milieu

Postbus 365 4100 AJ Culemborg
Telefoon 0345 51 27 10, Fax 0345 51 98 49
E-mail info@buwa.nl www.buwa.nl

NOTITIE

Gemeente Soest
Dhr. W. Theijse
postbus 2000
3760 CA Soest

DATUM: 25 november 2013
ONS KENMERK: 13-522.13.05249/DimEm
UW KENMERK: 1080891
AUTEUR: drs. G.J. Brandjes & drs. D. Emond
PROJECTLEIDER: drs. D. Emond
STATUS: versie 1.0
CONTROLE: ir. E.J.F. de Boer

Aanvullend FF-onderzoek Evenemententerrein, Soesterberg

De gemeente Soest heeft de ambitie om het huidige Evenemententerrein en het Manifestatierrein in Soesterberg te ontwikkelen met een gemengd programma van maatschappelijke voorzieningen en wonen. Het project is een onderdeel van het Masterplan Soesterberg, dat is opgesteld nadat het vliegveld Soesterberg zijn functie verloor. Voor het Evenementen- en Manifestatierrein heeft de gemeente in 2012 een verkennend ecologisch onderzoek laten uitvoeren (Arcadis, 2013).

De gemeente Soest heeft Bureau Waardenburg gevraagd om op basis van het verkennend onderzoek de noodzakelijk aanvullende onderzoeken uit te voeren in de tweede helft van 2013. Bureau Waardenburg heeft op basis van dit veldonderzoek de effecten van deze ingreep beoordeeld in het kader van de Flora- en faunawet.

Plangebied en werkzaamheden

Het plangebied is gelegen op de hoek van de Kampweg en Banningstraat (figuur 1). De totale oppervlakte bedraagt 3,4 ha. In het rapport van Arcadis (2013) staat een uitgebreide beschrijving van het plangebied. Kortweg bestaat het plangebied uit extensief grasland, bosplantsoen, een ijsbaan, parkeerplaats en paardenweides (= het Manifestatierrein). Tussen de paardenweide en de ijsbaan, met in het verlengde extensief grasland, loopt een oude bomenlaan van eik en beuk. De oude bomenlaan, alsmede de historische bomenlanen loodrecht op de Kampweg en Banningstraat, blijven behouden (figuur 2). Dit is een van de belangrijkste uitgangspunten voor de herontwikkeling van beide terreinen.

Figuur 1. Kadastrale kaart met de ligging en begrenzing (dikke zwarte lijn) van het plangebied (bron: gemeente Soest).

Methodiek

Op basis van de verkennende studie uit 2012 heeft aanvullend onderzoek plaatsgevonden naar reptielen (hazelworm) en vleermuizen.

Reptielen

De hazelworm is bekend uit de directe omgeving van het plangebied (NDFF, Sminkterrein, Soesterberg). Tijdens het onderzoek van Arcadis is de soort niet aangetroffen. In de periode van augustus – september 2013 is het plangebied geïnventariseerd met behulp van 40 reptielenplaten. De platen zijn op 23 augustus uitgelegd, verdeeld op vier raaian van 10 stuks. De platen zijn op het oog geschikte locaties voor hazelwormen neergelegd en vervolgens 4 keer gecontroleerd. Na het tweede veldbezoek waren 10 platen, langs de monumentale bomenlaan tussen grasland en paardenweides, verdwenen. Op 6 september zijn de platen weer opgeruimd.

Figuur 2. Behoudenswaardige bomen(lanen) (paarse stippen) binnen het plangebied (bron: gemeente Soest).

Vleermuizen

Vleermuizen zijn in de nazomer / herfst van 2013 door Bureau Waardenburg onderzocht – in aanvulling op het onderzoek van Arcadis in 2012 is dit – conform het Protocol Vleermuisonderzoek 2012 (Vleermuisvakberaad NGB *et al.* 2012). Het inventarisatieprotocol heeft tot doel de functies van gebieden voor vleermuizen eenduidig, effectief en efficiënt vast te stellen.

Hiertoe dienden nog twee onderzoeksronden uitgevoerd te worden in de periode 15 augustus – 1 oktober, met een minimaal interval van 10 dagen. Tijdens de twee onderzoeksronden is het studiegebied in de nachtelijke uren vlakdekkend onderzocht met behulp van een batdetector type Petterson D240x (*time expansion* en opnamemogelijkheid; na opname met Ediol R-09 analyse achteraf met Batsound). Met

name is gelet op het belang van het plangebied als verblijfplaats (oude bomen, gebouwen), foerageergebied en vliegroute.

Vleermuizen zijn onderzocht op 27/28 augustus 2013 (NO 0-1, vrijwel onbewolkt, 17°C) en 12/13 september 2013 (W 2, half bewolkt, 13°C). De waarneemomstandigheden tijdens beide nachten waren zeer gunstig voor het waarnemen van vleermuisactiviteit.

Tabel 1. Overzicht veldbezoeken

Datum	Soortgroep(en)	Opmerkingen
31-07-13	allen	oriënterend veldbezoek
23-08-13	reptielen	zichtwaarnemingen, uitleggen reptielenplaatjes
27-08-13	reptielen	controle reptielenplaatsen
27-08-13	vleermuizen	avondronde
29-08-13	reptielen	controle reptielenplaatsen
03-09-13	reptielen	controle reptielenplaatsen
06-09-13	reptielen	controle reptielenplaatsen
12-09-13	vleermuizen	avondronde

Resultaten¹

Reptielen

Tijdens het onderzoek zijn geen reptielen aangetroffen binnen het plangebied.

Vleermuizen

Er zijn tijdens het onderzoek twee soorten vleermuizen waargenomen: gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis. Opvallend is het ontbreken van laatvlieger. Het studiegebied wordt voor deze soort ingeschat als zeer geschikt qua jachthabitat en de soort is hier in de kraamperiode van 2012 (dan ook) relatief talrijk waargenomen door Arcadis (2013). Van een naburige verblijfplaats tijdens het huidige onderzoek was naar verwachting geen sprake meer (in tegenstelling tot de kraamperiode van 2012: Arcadis, 2013).

Op de avond van 27-28 augustus 2013 zijn 9 vleermuizen waargenomen: 6 gewone dwergvleermuizen en 3 ruige dwergvleermuizen. De gewone dwergvleermuizen betroffen alle foeragerende exemplaren, met een duidelijk concentratie rond het Odijkplein (hier 4 van de 6 exemplaren) en daarnaast een exemplaar in de bomenstrook aan de oostrand van het beoogde evenemententerrein en één boven het centrale grasveld.

De drie ruige dwergvleermuizen betroffen één baltsroepende man vanuit een oude boom in de bomenstrook aan de oostrand van het evenemententerrein en twee langsvliegende exemplaren boven het centrale grasveld en langs de beplanting van de Kampweg (zuidwestrand studiegebied).

¹ Het onderzoek is uitgevoerd in het kader van de Flora- en faunawet. Bij toepassing van de Flora- en faunawet worden conform de AmvB art. 75 vier beschermingsregimes onderscheiden. Voor soorten uit 'Tabel 1' geldt vrijstelling van verbodsbepalingen bij werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Voor vogels en soorten van 'Tabel 2 of 3' geldt geen vrijstelling en kan aanvraag van een ontheffing aan de orde zijn bij overtreding van verbodsbepalingen. In de tekst is per beschermde soort aangegeven in welke categorie deze is opgenomen...

Op de avond van 12-13 september 2013 zijn slechts 2 vleermuizen waargenomen, beide gewone dwergvleermuizen. Het betrof één foeragerend exemplaar in de oude bosstrook aan de oostrand van het evenemententerrein (dit mannetje uitte ook geregeld sociale geluiden) en één foeragerend exemplaar rond het kunstwerk op de hoek Kampweg – Banningstraat. Aangezien het een gunstige avond betrof voor het waarnemen van vleermuizen en het habitat zeer geschikt is als jachtgebied voor gewone dwergvleermuizen, wordt het resultaat van 2 gewone dwergvleermuizen als '(zeer) matig' gezien.

Tegen de verwachting in zijn geen baltende ruige dwergvleermuizen meer in de (zeer geschikte en op 27/28 augustus nog bezette) oude bosstrook aan de oostrand van het beoogde evenemententerrein vastgesteld.

Telefonisch contact met een collega in Amersfoort tijdens de uitvoering van het veldonderzoek leerde dat de activiteit van vleermuizen daar wél naar verwachting hoog was. De geringe activiteit in het studiegebied te Soesterberg leek daarom niet het gevolg te kunnen zijn van de weersomstandigheden op die avond.

Effecten en conclusie

Reptielen

Tijdens het onderzoek in 2013 zijn geen reptielen aangetroffen. De ingreep heeft geen effect op reptielen.

Vleermuizen

Tijdens het onderzoek is één paarverblijfplaats van een ruige dwergvleermuis aangetroffen in de oude bosstrook langs de oostrand van het evenemententerrein. Deze bosstrook blijft in de toekomst gehandhaafd (figuur 2). De functie als paargebied voor ruige dwergvleermuizen komt daarmee niet in gevaar. De plannen met betrekking tot het evenemententerrein hebben naar verwachting dan ook geen effect op de functionaliteit van het aangrenzende paargebied voor ruige dwergvleermuizen. Deze conclusie blijft waarschijnlijk ook overeind in het licht van de vermoedelijke kraamkolonie van watervleermuizen die gevonden is door Arcadis mits er geen grote hoeveelheden licht gaan vallen op de betreffende kolonieboom.

Structurele vliegroutes van vleermuizen zijn tijdens het onderzoek niet vastgesteld. De plannen met betrekking tot het evenemententerrein hebben naar verwachting dan ook geen effect op de functionaliteit van vliegroutes voor vleermuizen. Deze conclusie blijft ook overeind in het licht van de resultaten van Arcadis.

In het studiegebied foerageren relatief geringe aantallen gewone dwergvleermuizen en ruige dwergvleermuizen. Dit gebeurt hoofdzakelijk langs de opgaande beplanting (ook op het Odijkplein) aan de randen van het studiegebied. Naar verwachting kunnen deze randzones de betekenis als foerageergebied ook in de toekomst behouden. Bovendien is zeer veel alternatief jachthabitat aanwezig in de directe omgeving van het studiegebied. De plannen met betrekking tot het evenemententerrein hebben naar verwachting dan ook

geen wezenlijk effect op de functionaliteit van het actuele foerageergebied voor vleermuizen. Deze conclusie blijft waarschijnlijk ook overeind in het licht van de grote aantallen foeragerende laatvliegers (mits deze voldoende onverlicht jachtgebied overhouden) en de 'normale' aantallen foeragerende gewone dwergvleermuizen en een grootoorvleermuis en baardvleermuis die gevonden zijn door Arcadis.

Literatuur

Arcadis, 2013. Evenemententerrein Soesterberg. Verkennend ecologisch onderzoek, gemeente Soest. Rapport met ref. 077174439:0.1 – definitief.

Voor vragen over deze notitie kunt u contact opnemen met D. Emond

Akkoord voor uitgave: Teamleider Bureau Waardenburg bv
drs. G.F.J. Smit

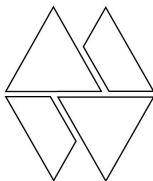
Paraaf:

Bureau Waardenburg bv is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Bureau Waardenburg bv; opdrachtgever vrijwaart Bureau Waardenburg bv voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

© Bureau Waardenburg bv / Gemeente Soest

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever hierboven aangegeven en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden vervaardigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Bureau Waardenburg bv, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Het kwaliteitsmanagementsysteem van Bureau Waardenburg bv is door CERTIKED gecertificeerd overeenkomstig ISO 9001:2008.

Bureau Waardenburg bv
Adviseurs voor ecologie & milieu

Postbus 365 4100 AJ Culemborg
Telefoon 0345 51 27 10, Fax 0345 51 98 49
info@buwa.nl www.buwa.nl